

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR
OFFICERSFÖRBUNDET
NR 5 | 2017

Mer välriktad granateld i Mali

SIDAN 10

FMTIS bekämpar
cyberattacker

SIDAN 17

LEDARE:

Riskabelt övertryck
pressar Försvarmakten

SIDAN 3

AURORA 17:

Försvarmaktens
logistikkedja
nära gränsen

SIDAN 13

Nya
stridsbåtar
beställda

SIDAN 8

SAFETY 1ST 2SECURE

2SECURE VÄXER OCH SÖKER NYA MEDARBETARE

JUST NU SÖKER VI DIG MED KOMPETENS INOM NÅGOT AV FÖLJANDE FYRA OMRÅDEN:

- **SÄKERHETSSKYDD**
- **UTBILDNING**
- **PERSONSÄKERHET**
- **SÄKERHETSRELATERADE RISKFRÅGOR**

ALTERNATIVT HAR DU ERFARENHET SOM SÄKERHETS-CHEF ELLER BEREDSKAPSSAMORDNARE

2SECURE MINSKAR RISK OCH BYGGER TRYGGHET FÖR FÖRETAG, PRIVATPERSONER OCH ORGANISATIONER. VAR MED I VIDAREUTVECKLINGEN AV SVERIGES LEDANDE PRIVATA SÄKERHETSFÖRETAG. LÄS MER PÅ WWW.2SECURE.SE

SÖK TJÄNSTERNA GENOM ATT SKICKA CV OCH ETT PERSONLIGT BREV TILL REKRYTERING@2SECURE.SE

2Secure

Riskabelt övertryck pressar Försvarmakten

I den nya försvarsuppgörelsen gavs en skvätt pengar. Dock inte på långa vägar tillräckligt då tillskottet inte ens resulterar i nivån "hålla under armarna", enligt det Försvarmakten själv anser sig behöva för att nå anbefald förmåga.

Utöver införskaffande av välbehövlig och eftersatt materiel skall de nya friska pengarna användas till bland annat ökad förbandsverksamhet, övningsverksamhet och beredskap samt en utökning av antalet soldater som skall grundutbildas. Allt detta kan man bara ge tummen upp för!

Det aviseras även utökad antal platser på officersutbildningen vilket är i grevens tid med tanke på den låga rekrytering som varit och de stora pensionsavgångar som väntar, och att ett av de allra allvarligaste och svårlagade felen i Försvarmakten just nu är officersbristen. Nu gäller det också att fylla dessa platser då det på många håll för närvarande går tungt med för få officerare i förhållande till den verksamhet dessa skall leda.

Aurora-yr i höst

Men behöver inte se längre fram än kommande höst för att förstå problemet. Mitt i Aurora-yr som råder ute på förbanden gör sig bristen på personal i allmänhet och på officerare i synnerhet påmind. Utöver att vi är inklämda i en allt för slimmad och feldimensionerad organisation i förhållande till den politiska beställningen är den organisationen dessutom på många håll föremål för besvärande vakanser och sjukskrivningar.

Medarbetare rapporterar att de uppfattar sitt läge som överfullt redan innan försvarsmaktsövningen ens rullat igång. Somliga officerare sitter redan till vardags på två eller fler stolar, inte sällan beroende på sjukskrivna kollegor.

Incidentberedskap, GU, insatta bataljoner, deltagande i en mängd övriga övningar med egna förberedelser och genomföranden både inom och utanför rikets gränser, ledighetsuttag, högvakt, Rals, medarbetarsamtal, högt ställda produktionsmål och implementering av nytt arbetstidsavtal är bara några exempel på sådant som skall ske före, under och efter själva Aurora.

Vad ska strykas?

Hur länge orkar vi hålla ett sådant tempo? Var finns andrummet och tiden för reflektion när för få skall göra för mycket? När skall man hinna leda, planera och se framåt? Det blir till slut ohållbart. Verksamheten måste medge återhämtning, utvärdering, reflektion samt uttag av ledighet.

"Jamen prioritera! Stryk verksamhet!" tänker kanske vän av ordning. Men så enkelt är det tyvärr inte. Vad tusan skall strykas? Övningar som gör oss bättre samövade? Övningar som tillgodoser politikens krav på samarbete med andra länder? Ralsen? GU? Nä, just det. Varje verksamhet är var och en lika prioriterad på sitt sätt, och mitt i det sitter lojala anställda och försöker vända ut och in på både sig själv och sin personal för att få det att gå ihop. Ett evigt pusslande med personal, arbetstid och ledighet mitt i denna tornado av verksamhet.

Vår senaste medlemsundersökning visar att sex av tio officerare under förra året en eller flera gånger övervägt att lämna försvaret. De med hemmavarande barn överväger i högre grad än andra att lämna. Det är med nuvarande tryck en stor påverkan på familjesituationen

Foto: Mikael Silkeberg

med mycket tid hemifrån och en obalans mellan arbetet och fritiden. I nuvarande läge har vi inte råd att tappa en endaste själ. Finns det något som borde genomsyra alla beslut just nu är det att behålla befintlig militär personal.

Slutligen vill jag uppmana alla anställda och medlemmar, med tanke på läget, att tänka på säkerheten under den kommande Aurora-övningen. Jag tror vi alla ser Aurora som en synnerligen behövd första chans att få se hur långt vi nått efter den strategiska time-outen, men kom ihåg att alltid sätta säkerheten främst. Vi ses på övningen!

LULEÅ, 24 AUGUSTI 2017
MARIA VON BELOW, ANDRE VICE ORDFÖRANDE

> KANSLIET

Förbundsdirektör

Peter Löfvendahl
 Arbete: 08-440 83 56
 Mobil: 070-580 51 07
 peter.lofvendahl@officersforbundet.se

Kamrer

Susanne Skäfte

Ombudsmän

Patrik Larsson, Conny Jansson
 Mikael Boox, Mikael Kenttälä
 Pelle Avelin, Fredrik Norén

Medlems- och försäkringservice

Susanne Bredberg
 Carina Viklund

Förhandlingschef

Susanne Nyberg

Informations-, webb- och pressansvarig

Daniel Skoglund

Redaktör/kommunikatör

Josefine Owetz

Kommunikatör

Jennie Timgren

Officersförbundets förtroendevalda revisorer

Jonas Holmgren

Bengt Lundberg

Adress

Officersförbundet
 Box 5338, 102 47 Stockholm

Telefon

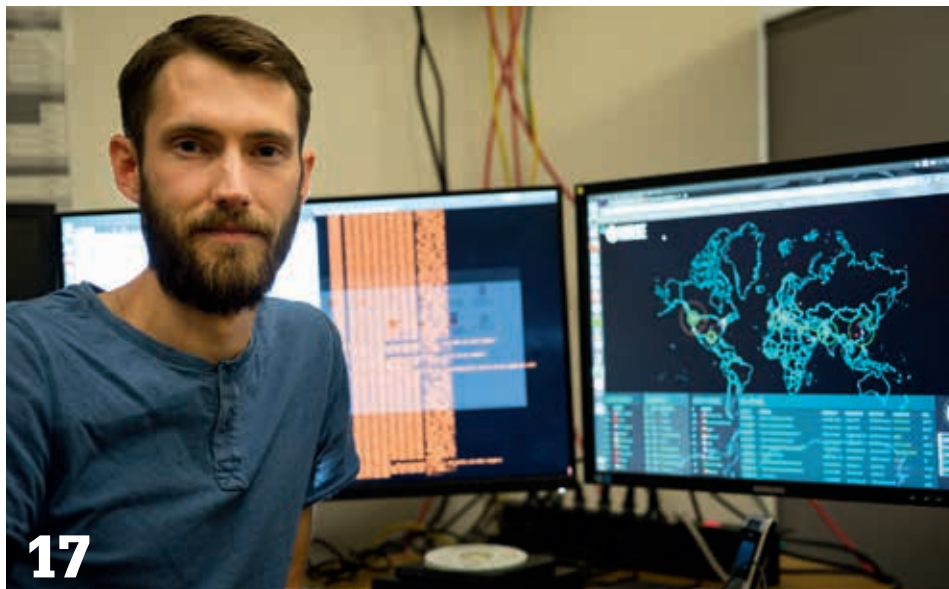
08-440 83 30

Fax

08-440 83 40

E-post

kansliet@officersforbundet.se

17

> ”Det handlar om att ta reda på vad som inträffat, omfattningen och vad som kan göras för att förhindra att det händer igen.”

Operatören Björn

LEDARE

3 Riskabelt övertryck pressar Försvarsmakten

FRÅN REDAKTIONEN

5 Officerstidningen – så funkar den

NYHETER

- 6 Arbetskadeanmälan i Prio floppar
- 8 Försvarsmakten ändrar inställning om Pride
- 9 Ökad risk för attentat med kemiska stridsmedel
- 10 Ökad precision i attacker mot FN-svenskar i Mali
- 12 Tofta-ansökan nu inlämnad

REPORTAGE

13 Aurora 17

FÖRBANDSBESÖK

17 ITF, Försvarsmaktens cybersoldater

FÖRBUNDSNYTT

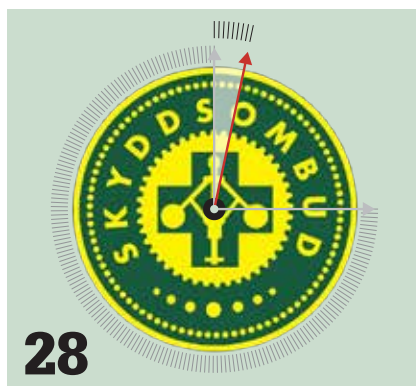
- 24 Försvarsmakten går inte förbundet till mötes med chefslönerrevisionen
- 26 Förhandlingarna om nytt Ralsavtal har inletts
- 28 Skyddsombudskampanjen har nått målet – men fortsätter
- 29 Officersrekrytering debatterades i Almedalen

MILITÄR DEBATT

30 Vad vill ni debattera?

10

28

> **PRESIDIUM**

FÖRBUNDSORDFÖRANDE:

Lars Fresker. Tel: 08-4408347,
Mobil: 0706-282581
lars.fresker@officersforbundet.se

1. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Karl-Johan Boberg.
Mobil 076-1048630
karl-johan.boberg@officersforbundet.se

2. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Maria von Below. Tel: 0920-234000
maria.vonbelow@officersforbundet.se

> **FRÅGOR**

Frågor kring medlemskap, medlemsuppgifter och försäkringar

Susanne Bredberg
Carina Viklund
08-4408330.
Telefonstängt onsdagar och fredagar

Frågor kring löne- och anställningsvillkor, rättshjälp, facklig utbildning mm

Ombudsmän Medlemsstöd: 08-4408330

Frågor kring information, press och hemsida

Josefine Owetz 08-4408334, 070-6544500

> **REDAKTION**

OMSLAGSBILD

Foto: Alexander Gustavsson – FM

**ANSVARIG UTGIVARE/
CHEFREDAKTÖR**

Daniel Skoglund 076-5254085
daniel.skoglund@officersforbundet.se

REDAKTÖR

Josefine Owetz 070-6544500
josefine.owetz@officersforbundet.se

REPORTER

Linda Sundgren 070-8203988
linda.sundgren@officersforbundet.se

ADRESS

Förbundskansli/tidningsredaktion
Box 5338, 10247 Stockholm
Besöksadress: Sturegatan 15

TELEFON OCH FAX

Växel 08-4408330
Fax 08-4408340

ANNONSER

Irmér Media AB, 08-7421008
info@irmermmedia.com

Annons bOKas senast 1 vecka före redaktionellt manusstopp.

LAYOUT

Produktionsdesign AB
www.produktionsdesign.se
info@produktionsdesign.se

TRYCK

Ljungbergs tryckeri,
Klippan

MANUSSTOPP

Officerstidningen
Nr 6, 19 september
Nr 7, 24 oktober

INSÄNDARE

Insändare som överskrider 3500 tecken inklusive blanksteg tas ej emot.

Eftertryck utan skriftligt tillstånd från redaktionen förbjöds.

Insändare skickas till:
info@officersforbundet.se

Officerstidningen – så funkar den

Officerstidningen strävar efter att ge dig journalistiskt byggda nyheter och reportage samt förmedla Officersförbundets information till sina medlemmar. Därför är tidningen uppbyggd på nedan beskrivna sätt.

Officerstidningen har ett antal vinjetter som ramar in innehållet på den aktuella sidan.

Ledare och förbundsnytt

På ledarplats och förbundsnytt förmedlar Officersförbundet sina budskap och sin information. Ledarna skrivs av förbundets ordinarie eller vice ordföranden.

Förbundsnytt återpublicerar information från förbundets nyhetsbrev Officersinfo, samt stundtals också nyskrivna texter som passar i sammanhanget.

Nyheter, reportage och förbandsbesök

På nyhets- och reportageplats, inklusive förbandsbesök, återfinns du texter som är skapade utifrån en journalistisk metod.

Målet är att rapportera nyheter om försvar och försvarspolitiken som du som medlem finner läsvärt. Det som står här är redaktionens ansvar. Förbundets ledning har ingen insyn i nyhetsurval eller tillhörande arbete innan publicering.

Analyserna och militär debatt

Analyserna skrivs oftast av någon expert i något ämne. Det kan vara försvarsmaktsanställda, forskare eller journalister.

Ämnena rör länder, regioner, militärteknik, arbetsmarknad eller liknande. Även här är det redaktionen som är ansvarig.

Insändare

Insändarna skrivs av er läsare och medlemmar. Vi har som grundprincip att insändare måste skrivas under med namn, men har vid några tillfällen, efter dialog med skribenten, valt att göra undantag från den principen.

Allmänna principer

Intervjuade i Officerstidningen ges möjlighet att få läsa sina egna citat innan publicering.

Den kritiskt lagde kanske undrar hur det fungerar då Officers-tidningens chefredaktör också är informationsansvarig för förbundet. Undertecknads ambition är att vara väldigt tydlig med att separera rollerna i syfte att ge tidningen trovärdighet samt bevara integriteten för både tidning och förbund.

Lyckas vi i vår ambition? Har du synpunkter? Hör av dig till oss!

DANIEL SKOGLUND
Chefredaktör

NOVATOR SOLUTIONS

COMINT & ELINT

www.novatorsolutions.com

Arbets-skadeanmälan i Prio floppar

I fjol anmäldes 43 procent färre arbetsskador än vanligt i Försvarsmakten. Orsaken tros vara övergången till system Prio som är betydligt mer omständligt än det gamla rapporteringssystemet.

– Ur arbetsskadehänseende är 2016 ett förlorat år och det är naturligtvis inte bra, säger Björn Skoog på Försvarsmedicincentrum (Fömedc). Rapporterna brukar ligga till grund för det förebyggande arbetsmiljöarbetet, men nu har vi ingenting att gå på.

Flaggade tidigt

Under 2014 och 2015 inrapporterades i medeltal 1 665 arbetsskador årligen i Försvarsmakten. I fjol inkom endast 942 rapporter, vilket är en minskning med 43 procent jämfört med åren innan. Fömedc, som hanterar arbetsskadestatistiken i Försvarsmakten, har genomfört en analys av 2016 års utfall. I den konstateras att det inte finns någonting som talar för att antalet arbetsskador skulle ha minskat. Istället pekades övergången till system Prio ut som den bakomliggande orsaken till rapporteringstappet.

– Vi insåg ganska tidigt att det

”Problem uppstår alltid när man går över från ett system till ett annat”

skulle bli så här och flaggade det uppåt, men man valde att driva igenom det ändå, säger Björn Skoog.

24 knapptryck

I Fömedc:s analys lyfts framför allt två problem, bristande utbildning och ett oanvändarvänligt system. Det förstnämnda uppges hänga samman med tidsbrist. Övergången till Prio skulle gå snabbt och man hann därför inte utbilda förbanden i det nya systemet i tillräcklig utsträckning.

– Förbanden fick uppskov med att registrera in arbetsskador i systemet till de tre första månaderna 2016. Ärenden samlades på hög och jag är tveksam till om alla verkligen lades in i efterhand, säger Björn Skoog.

Även inrapporteringen av arbetsskador har blivit betydligt

krångligare med Prio jämfört med inmatningen i det gamla arbetsskadesystemet, Lisa.

– Det krävs 24 knapptryckningar enbart i före- och efterarbetet, sedan tillkommer skrivandet av texten om själva händelsen. Jag hoppas att man kommer att göra systemet mer användarvänligt, säger Björn Skoog.

Fler utbildningsmoduler

Jan Welander på marksäk är delprocessledare i systemskiftet. Enligt honom är det inte aktuellt att göra några tekniska förändringar i inrapporteringen till Prio.

– Alla delar hänger samman och det går inte att ändra på ett ställe utan att allt annat också påverkas. Däremot håller vi på att ta fram fler utbildningsmoduler som ska underlätta hanteringen, säger han.

Att övergången från Lisa till Prio genomfördes i ett för högt tempo, håller han inte med om. Organisationsenheterna fick tillräcklig utbildning under 2015, säger han, och menar att den låga rapporteringsnivån snarare beror på naturliga inkörningsproblem.

Tänkte om

– Problem uppstår alltid när man

går över från ett system till ett annat. Det hade inte blivit bättre om vi hade skjutit på det ett halvår, säger han.

Den arbetsskadestatistik som finns samlad i Försvarsmaktens gamla system, Lisa, kommer att ligga kvar där. Informationen går inte att tanka över till Prio och att knappa in all data manuellt skulle vara ett alltför omfattande arbete. Från början var det tänkt att arbetsskaderapporteringen skulle ligga kvar i Lisa, men eftersom det inte gick att länka mellan systemen infördes en avvikelsemodul i Prio.

Bättre på sikt

– Vi ville inte att man skulle behöva registrera ärenden i två system eftersom det då finns en risk att man missar att registrera på det ena eller andra stället. Därför beslöt vi att föra in det här i Prio, säger Jan Welander.

På sikt tror han att arbetsskadehanteringen i Prio kommer att medföra stora fördelar.

– Vi får helt andra möjligheter att göra analyser och plocka ut statistik än vi hade i det gamla systemet, säger han.

LINDA SUNDGREN

Försvarsöverenskommelse ger försvaret 8,1 miljarder

Den 16 augusti kom fyra riksdagspartier överens om att tillföra 8,1 miljarder till totalförsvaret 2018–2020.

Av de 8,1 miljarderna går 6,8 miljarder till Försvarsmakten och 1,3 miljarder till olika myndigheter inom totalförsvaret.

– Det är en viktig markering som börjar en ambition att öka numerären i svensk försvarsmakt och antalet som utbildas med värnplikt, säger försvarsminister Peter Hultqvist (S), till TT.

Överenskommelsen specificerar ett antal åtgärder som ska genomföras med stöd av pengarna. Bland annat nämns mer fordon, ökade resurser till reparation och underhåll, ökad förbandsverksamhet och beredskap, samt fler kontinuerligt tjänstgörande soldater och sjömän, samt fler platser på officersutbildningen.

Försvarsmakten hade i de öppna delarna av det senaste budgetunderlaget (BU18) äskat en förstärkning på cirka 6,5 miljarder. Därutöver behövdes ytterligare medel

vilka specificerades i en hemlig bilaga. Enligt mediauppgifter ska totalförsvarets egentliga behov vara 10 miljarder under perioden fram till 2020.

– Försvarsmakten ser positivt på det ekonomiska tillskottet om 6,8 miljarder vilket leder till en ökad försvarsförmåga och därmed minskad risk i genomförandet av det försvarspolitiska inriktningsbeslutet till och med 2020, säger ÖB Micael Bydén, på Försvarsmaktens hemsida.

De fyra riksdagspartierna Social-

demokraterna, Moderaterna, Centern och Miljöpartiet står bakom överenskommelsen.

Kristdemokraterna, som stod bakom den tidigare försvarsöverenskommelsen, hoppade av med hänvisning till att den överenskomna summan var för liten. Liberalerna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna stod sedan tidigare utanför förhandlingarna.

DANIEL SKOGLUND

HJÄLMSYSTEM 	HJÄLM/NVG-FÄSTEN 	HJÄLMKAMEROR (IR) 	IFF-FYRAR 	HJÄLM-/PANNLAMPOR
sako VAPEN AMMUNITION	FLIR OTS VÄRMEKAMEROR/SIKTEN	B.E. MEYERS ADVANCED PHOTONICS VAPENTILLBEHÖR	NVD NIGHT VISION DEVICES MÖRKERHJÄLPMEDEL	STEINER GERMANY KIKARE/KIKARSIKTEN
proxdynamics NANO UAV	EXIUM tactical ID systems TAKTISKA ID SYSTEM	FIRSTSPEAR TAKTISKA BÄRSYSTEM	BMM CLIMB NOW WORK LATER TAKTISK ACCESS	M MECHANIX WEAR HANDSKAR

Nytt centrum för totalförsvaret och samhällssäkerhet

Försvårshögskolan (FHS) öppnar ett nytt centrum för totalförsvaret och samhällssäkerhet. Det ska både bedriva egen forskning och stödja myndigheter och organisationer.

– Debalet inom Transportstyrelsen visar att man i Sverige inte alltid tänker på säkerheten på det sätt man borde, säger Robert Egnell, chef för det nya centrumet.

Bredd av samhällshot

Centrumet kommer att arbeta med allt från klimathot och naturkatastrofer till terrorism, cyberattacker och Rysslands agerande. Enheten bildas genom en sammanslagning av tre befintliga institut, Crismart, Institutet för högre totalförsvårsutbildning (IHT) och Centrum för asymmetriska hot och terrorstudier (Cats). Den nya organisationen startas upp med befintlig personal, men på sikt tror Robert Egnell att det kan bli aktuellt att expandera.

Övning och analys

– I och med uppbyggnaden av totalförsvaret finns ett enormt behov av utbildning, men också att få öva det man lärt sig och att analysera utfallet, säger han. Vi kommer att vara ensamma om att erbjuda hela den bredden.

Officiellt påbörjar centrumet sin verksamhet första januari 2018. Man kommer ha ett 40-tal medarbetare och en beräknad omsättning på cirka 55 miljoner kronor.

LINDA SUNDGREN

Foto: Mattias Robertson – FM

Efter kritik från JO

Försvårsmakten ändrar inställning om Pride

Den soldat som i fjol vägrade köra en lastbil i Prideparaden hade rätt att neka. Det slår såväl Fpan som JO fast. Försvårsmakten förtydligar nu sina direktiv.

I augusti 2016 beordrades en soldat vid Livgardet att som andreförare framföra ett fordon i Prideparaden i Stockholm. Soldaten vägrade med hänvisning till att det skulle kunna uppfattas som att han deltog i själva paraden. Chefen valde då att låta uppdraget gå till en annan soldat, men händelsen gick vidare till För-

svårsmaktens personalansvarsnämnd, Fpan. Nämnden slog fast att paraden är att betrakta som opinionsbildande verksamhet och att FM därför inte har rätt att beordra sina anställda att medverka. Ärendet kom även att behandlas av JO som gjorde samma bedömning som Fpan, försvårsmaktsanställda ska inte tvingas att delta i verksamhet som kan uppfattas som opinionsbildning eller demonstration.

Nya direktiv

I ett utlåtande som undertecknats av FM:s personaldirektör, Klas

Eksell, föreslås att Prod skriver om direktiven kring Pride så att det blir tydligt att allt deltagande från personalens sida sker på frivillig grund, inklusive uppdrag som fordonsförare, andreförare och hjulvakter.

Stort engagemang i Pride

Samtidigt vill man att Leds ska förtydliga sina direktiv och framhålla Försvårsmaktens stora engagemang i Pride och hur viktigt myndigheten anser att evenemanget är.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

FLER STRIDSBÅT 90 I BESTÄLLNING

FMV har beställt 18 splitterskyddade stridsbåt 90 av typen HSM, där "M" står för moderniserad. Båtarna ska utrustas med uppgraderad drivlina, uppgraderat skydd, möjlighet att

verka med vapen från däck samt förberedelser för nya ledningssystem och vapenstation. Den första båten beräknas levereras under tredje kvartalet 2018 och har en beräknad

livslängd bortom 2040. De byggs på Dockstavarvet och ordern har ett värde på cirka 400 miljoner kronor. Båtarna kommer att tilldelas Amfibiebataljonen. (LS)

RADIKALISERANDE INFO

Huruvida salafistiska jihadistbudskap (bokstavstrogen islamism) aktivt sprids i Sverige och vilka metoder som i så fall används är frågor som ska studeras i en ny forskningsstudie vid Försvårshög-

Ökad risk för attentat med kemiska stridsmedel

Oron för IS-attentat med kemiska stridsmedel har ökat senaste året. Väst svarar med att försvåra åtkomsten av giftiga ämnen och eliminera misstänkta fabriker i IS-kontrollerade områden.

– Kemiska vapen, som vi trodde var förpassade till historien, är idag en realitet, säger Anna-Karin Tunemalm, forskare vid FOI och medförfattare till den senaste årsrapporten om CBRN-hot från ickestatliga aktörer.

CBRN står för kemiska-, biologiska-, radiologiska- och kärnämnen och FOI har sedan 2012 sammanfattat årliga rapporter om hotläget. Den senaste beskriver hur oron för attacker har ökat. I en skrivelse från januari 2016 varnade Europol för att bland annat IS skulle kunna genomföra framtida cyberattentat, men att det inte fanns några indikationer på attacker med

CBRN. I slutet av året reviderades rapporten med att IS i framtiden kan komma att använda kemiska eller biologiska ämnen vid attentat i Europa.

– Attacker med kemiska stridsmedel förekommer hela tiden i konfliktområden, säger Anna-Karin Tunemalm. Det är alltid svårt att ta reda på vem som ligger bakom, men vid några tillfällen har man kunnat slå fast att det varit IS som utfört attacken.

Senapsgas

IS har bland annat använt senapsgas. Man har även konstaterat att terrororganisationen har förmågan att framställa egen senapsgas och

”Det ska också finnas indikationer på att IS experimenterar med biologiska vapen”

att IS experimenterar med biologiska vapen. Men det betyder inte per automatik att de har förmågan att utföra ett omfattande terrorattentat med kemstridsmedel. CBRN är ofta svårt att hantera och enligt FOI:s rapport saknar IS idag tillgång till vapenbärare anpassade för den typen av ämnen. Istället har man använt ombyggda vapenbärare, vilket kraftigt minskar effektiviteten.

Komplicerad hantering

– Det stora problemet för dem är hur de ska kunna få en mer omfattande spridning av ämnena, säger

fabrikslokaler i ockuperade områden har sannolikt fungerat som tillverkningsplatser. Det ska också finnas indikationer på

Anna-Karin Tunemalm. Hanteringen av CBRN är också komplicerad, framför allt när det gäller större mängder.

Men risken för ett attentat med kemiska stridsmedel bedöms alltså ha ökat under senare tid och omvärlden vidtar åtgärder för att hindra hoten från att verkställas.

Strålkällor

– Länder och internationella organisationer försöker ha koll på strålkällor för att radioaktiva ämnen inte ska hamna i orätta händer och arbete bedrivs för att skydda kärnkraftsanläggningar och kemiska industrier från attentat. Det finns sedan länge initiativ att göra det svårare att få tag i ämnen som används vid tillverkning av kemiska stridsmedel genom exempelvis tillståndskrav, säger Anna-Karin Tunemalm.

LINDA SUNDGREN

Nato öppnar ny dörr för Sverige

Enklare, billigare och mer effektivt. Sveriges medlemskap i Natos kodifierings-system för försvarsmateriel öppnar nya möjligheter.

Den första augusti blev Sverige fullvärdig medlem i Natos kodifieringssystem för försvarsmateriel. Därmed får Försvarsmakten tillgång till information om tio gånger fler förnödenheter än idag.

– Den allra största fördelen är den ökade tillgängligheten, säger Göran Bostedt på FMV, Försvarets materielverk, som har lett arbetet

för ett svenskt medlemskap sedan 2006.

”Blocket.mil”

I Nato-systemet ingår 63 länder med sammanlagt 18,3 miljoner förnödenheter och 38 miljoner sökbara referenser. Det kan jämföras med Sveriges eget M/F-system med 1,7 miljoner artiklar och 2 miljoner referenser. Natosystemets artiklar har visserligen varit tillgängliga för Sverige redan tidigare, men i och med medlemskapet blir det enklare att söka bland utbudet och att jämföra priser.

– Medlemskapet är en fördel även vid avveckling av övertaligt materiel, säger Göran Bostedt. Då kan man lägga ut det på ”blocket.mil” och göra det synligt för betydligt fler potentiella köpare än innan.

Föda två system

Sveriges egna kodifieringssystem, M/F, kommer att finnas kvar parallellt med Nato-systemet eftersom en avveckling, enligt Göran Bostedt, skulle bli alltför kostsam.

– Men det innebär inte något dubbelarbete. En och samma

person kommer att kunna föda båda systemen, säger han.

Ansvarig för att koda en artikel är det land som äger designen av en produkt. Var den produceras spelar däremot ingen roll i det här sammanhanget.

LINDA SUNDGREN

INFORMATION UNDERSÖKS

skolan. Särskild tonvikt ska läggas vid de informationsmiljöer där barn och unga i socialt utsatta områden vistas. Projektet påbörjas i slutet av augusti och pågår fram till juni nästa år. (LS)

SVERIGE ANSLUTEN TILL BRITTISK SNABBINSATSSTYRKA

Vid en ceremoni på Karlbergs slott den 30 juni anslöt sig Sverige och Finland till den brittiska snabbinsatsstyrkan, Joint Expeditionary Force (JEF). JEF är en brittiskledd

resurspool med förband från samtliga stridskrafter som kan ställas till FN:s, Natos eller EU:s förfogande. Genom JEF kan de brittiska förbanden kompletteras med bidrag från andra

länder som självständigt beslutar om de ska delta från fall till fall. Övriga länder i JEF är Norge, Danmark, Nederländerna samt baltstaterna. (LS)

”Det har blivit mer oroligt i Mali den senaste tiden och säkerhetsläget har generellt försämrats i landet. Men när attackerna även drabbar den svenska styrkan på plats rapporteras det mer om konflikten i svenska medier”, säger Per Nilsson, kontingentschef för Mali 05.

Ökad precision i attacker mot FN-svenskar i Mali

I början av sommaren var det förbandsskifte i Mali. Mali 05 från Södra skånska regementet, P7, lämnade då över till sina efterträdare Mali 06 från Norrbottens regemente, I 19. Detta efter en vår som präglats av det sköra säkerhetsläget i landet och av upprepade attacker mot FN-campen.

Sedan 2013 har svensk militär varit på plats i Mali som en del av den fredsbevarande FN-insatsen Minusma. Säkerhetsläget i landet är skört och insatsen är för närvarande FN:s farligaste uppdrag.

I juni landade styrkan i Mali 05 åter på svensk mark efter sex månaders tjänstgöring. 40-gradig värme och brännande hetta byttes mot sval försommar i Revingehed för soldaterna från Södra skånska regementet, P7.

Händelser påverkar

Värmen var bara en av utmaningarna i ökenmiljön som de hanterade under halvåret i Västafrika. Under

våren har upprepade attacker skett mot FN-campen och styrkorna har blivit beskjutna av indirekt eld vid flera tillfällen.

– Den senaste tidens händelser har påverkat oss mycket. Både hur förbandet arbetar och på det personliga planet. Man blir självfallet rädd när sådana här saker inträffar, säger Per Nilsson, kontingentschef för Mali 05, när Officerstidningen ringer upp honom kort efter hemkomsten till Sverige i juni.

Han fortsätter:

– Jag känner en väldig trygghet i den utbildning och materiel som vi har därnere, men man kan inte alltid skydda sig 100 procent mot de här attackerna.

Flera eldöverfall med granatkastare

I början av maj inträffade flera explosioner i anslutning till Camp Nobel i utkanten av Timbuktu där den svenska truppen bor tillsammans med flera andra nationer.

Vid attacken skadades en svensk soldat lindrigt av glassplitter och ytterligare ett par soldater i den

Per Nilsson, chef Mali 05

Det är inte någonting som är nytt i området där FN-truppen verkar, men träffsäkerheten hos angräparna har förändrats den senaste tiden, berättar Per Nilsson.

– Granatkastare har man använt i norra Mali under lång tid, så det är ingenting nytt, men man har inte varit lika träffsäker tidigare. De som skjuter har blivit bättre på vad de gör. Man har fört in kompetens till de här delarna i Mali, det är en slutsats som man skulle kunna dra, säger Per Nilsson.

Hur är det att vara chef vid dessa attacker?

– Det är klart att det är pressande. Jag blir självklart lika rädd som alla andra i förbandet. Det är lätt att hamna i en virvel med dåliga tankar där man tror att det ska gå dåligt, säger han.

Han tillägger att de samtal och utvärderingar som truppen har efter sådana här händelser hjälper till att samla tankarna.

– Vi har så kallade ”after action review” efteråt, samtal där vi pratar

svenska truppen andades in rök i samband med att de deltog i släckningsarbete på en annan nations campområde.

Soldaten som fick splitterskador hemtransporterades till Sverige för en noggrannare medicinsk kontroll. De övriga soldater som vårdades för lindriga rökskador var åter i tjänst efter några dagar.

Några veckor senare skedde nästa anfall mot campen. I båda fallen rörde det sig om indirekt eld med granatkastare mot förläggningen.

om mjuka värden som uppstår kopplat till attackerna, exempelvis vad man har känt. Det har hjälpt mig, säger han.

Havererad fredsprocess

I Mali pågår ett inbördeskrig där militanta islamister deltar och fredsprocessen har mer eller mindre havererat. Det var sommaren 2015 som två stora rebellgrupperingar undertecknade ett fredsavtal med regeringen. Avtalet sågs som en milstolpe efter år av oro och etniska slitningar i landet.

– FN försöker implementera ett fredsavtal tillsammans med regeringssidan. Det finns ett antal terrororganisationer i landet som inte är medtagna i fredsavtalet, det är dessa som försöker stoppa implementeringen, säger Per Nilsson.

FN:s insats Minusma ansvarar formellt för säkerheten i landet sedan den 1 juli 2013. Totalt har ett 80-tal FN-anställda stupat i olika dåd sedan styrkan sattes in, bland annat vid attacker med improviserade vägbomber, granatkastare och direktriktad eld.

De extremistiska grupperna i landet angriper civilbefolkningen, den maliska staten och internationella aktörer. Kriminella verksamheter, såsom illegal handel med vapen, droger och människor, har ökat i omfattning.

– Problemet därnere är terrororganisationerna. De försöker med alla till buds stående medel att hindra implementeringen av fredsavta-

FAKTA: Minusmas uppgifter

- Stödja maliska regeringens och de väpnade gruppernas implementering av fredsavtalet
- Verka för dialog, försoning och minska spänningar mellan grupperingar
- Skydda civila och stabilisera befolkningscentra, även mot asymmetriska hot
- Motverka asymmetriska attacker mot civila och FN-personal
- Röja minor och annan icke-detonerad ammunition

Källa: Regeringen

let. De vill ha kvar den situation som är i dag, där de kan bedriva sina verksamheter i landet, säger Per Nilsson.

Vad finns det för motåtgärder?

– Det finns många sätt att lösa det på. Ett sätt är att skapa trygghet bland civilbefolkningen, det är vår viktigaste uppgift som jag ser det. Om de känner sig trygga kan de se att det finns andra möjligheter än att knyta sig till terrororganisationerna, säger Per Nilsson.

Svenska bidraget består av underrättelseförband på 250 soldater i Timbuktu samt ett antal stabsofficerare vid FN:s högkvarter i Bamako. Svenska förbandet på plats samlar in underrättelser och skriver rapporter till Minusmas högsta ledningen för att de ska fatta kloka beslut till fredsavtalet. De ger även underrättelser till andra förband på plats, för att försöka förhindra IED:attacker och liknande, förklarar Per Nilsson.

I höst väntar nytt uppdrag för honom. Han ska då börja arbeta

som stabsofficer i ledningsstaben på Högkvarteret.

– Jag har haft ett av de absolut bästa jobben som chef för Mali 05. Att få vara chef i skarp verksamhet är otroligt utvecklande, men det är viktigt att förstå att man som officer är en del av ett system. I mitt nästa jobb kanske jag skapar förutsättningar för kommande insatser, säger Per Nilsson.

Är det något särskilt som du kommer minnas från insatsen?

– Jag har en händelse som jag tycker är fantastisk. Jag stod post ute i Timbuktu och helt spontant kom det fram en liten pojke i treårsåldern till mig. Han tog mig i handen och sen pratade vi så gott det gick med varandra, han på lokalspråket och jag på svenska. Efter ett tag kramade han om mig. Det hade han inte gjort om han inte kände sig trygg. Det är en upplevelse som jag kommer bära med mig under lång tid, säger han.

Ny attack i augusti

Efter de upprepade anfallen mot

FN-campen i Timbuktu under senvåren och försommaren har resten av sommaren varit lugnare i området. Nuvarande chef för Malistyrkan, Teddy Larsson, skrev nyligen ett inlägg på Försvarsmaktens hemsida där han sammanfattade intrycken efter de tre första månaderna i landet. Han tog upp det bräckliga säkerhetsläget och kommenterade det så här:

”Under överlämningsperioden från våra företrädare attackerades FN-styrkorna här i Timbuktu vid ett par tillfällen. Ingen svensk personal skadades vid dessa attacker men det blev ett mycket tydligt kvitto på vilken komplicerad konflikt vi hade anlänt till. Efter dessa inledande attacker har det varit lugnt för svensk trupps del så till vida att inga fler attacker har skett i vårt direkta närområde. I andra delar av detta väldiga land, Mali är ungefär tre gånger så stort som Sverige, är säkerhetsläget betydligt sämre.”

Fyra dagar efter inlägget, den 14 augusti, attackerades FN:s högkvarter i Timbuktu av sex beväpnade män. Fem FN-anställda säkerhetsvakter sköts ihjäl.

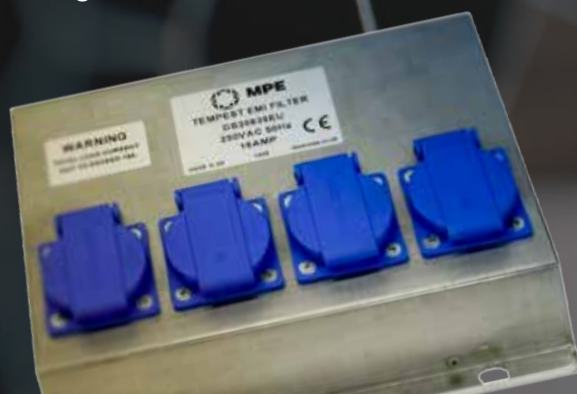
Inga svenskar skadades vid attacken, däremot sårades ett par FN-anställda från andra nationer. De fick senare vård på det svenska sjukhuset på Camb Nobel.

Gärningsmännen nedkämpades på platsen, skriver Försvarsmakten på sin hemsida.

JOSEFINE OWETZ

RÖS and TEMPEST Pluggable Filters

Has been designed to deliver optimum performance across the full frequency range and under all loading conditions.

– for all your
EMC & Thermal solutions

Jolex AB, +46 8 570 22985
mail@jolex.se, www.jolex.se

Flera kränkningar av svenskt luftrum

Den senaste tidens intensifierade övningsverksamhet i Östersjön har lett till ökad aktivitet i luften och till sjöss i vårt närområde.

Flera överträdelse av tillträdesförordningen inträffade under juli och augusti när flygplan från andra nationer kom in i svenskt luftrum utan tillstånd – och därmed bröt mot tillträdesförordningen.

Den 30 juli var det ett amerikanskt signalspaningsflygplan som kom in i svenskt luftrum utan tillstånd, efter att blivit omdirigerad av civil trafikledning på grund av vädret.

Den 21 augusti kom ett amerikanskt stridsflygplan innanför svensk territorialgräns i samband med en lufttankning söder om Blekinge.

Två dagar senare, den 23 augusti, genomförde två ryska stridsflygplan verksamhet öster om Gotland och kom då innanför svenskt territorium. Samma dag flög en kanadensisk helikopter in i svenskt luftrum söder om Blekinge.

Eftersom inget av flygplanen hade något diplomatiskt tillstånd utgör det en överträdelse av tillträdesförordningen.

Rapporter om det inträffade har överlämnats till regeringskansliet, skriver Försvarmakten på sin hemsida.

JOSEFINE OWETZ

Tofta-ansökan nu inlämnad

Den 30 juni lämnade Försvarmakten in ansökan om utökat nyttjande av Tofta skjutfält på Gotland. Fler skjutdagar och större geografiskt område efterfrågas, men det kan dröja innan Länsstyrelsen lämnar sitt svar.

Försvarmakten har skickat in tillståndsansökan om utökat nyttjande av Tofta skjutfält till Länsstyrelsens miljödelegation. FM vill få tillstånd att använda hela det en mil långa och fem kilometer breda skjutältet på Tofta söder om Visby, istället för de två tredjedelar som kan användas idag.

Nödvändig utökning

– Om vi ska kunna utbilda och öva på Gotland på det sätt som regeringen gett oss i uppdrag att göra, behövs det här tillståndet, säger Peter Bramstedt, miljösamordnare på Amf 1.

Länsstyrelsen uppger att den normala handläggningstiden för ett sådant här ärende är ett år, men det kan gå både fortare och långsammare.

– Problemet för vår del är tidsaspekten, säger Peter Bramstedt.

Om ett beslut överklagas kan det ta flera år.

Lappa och laga

Under tiden får man planera verksamheten

utifrån befintliga tillstånd.

– Vi får lappa och laga, säger Peter Bramstedt. Tofta skjutfält har använts av andra förband, inte minst utlandsstyrkan, men nu får vi prioritera den verksamhet som 18:e stridsgrupp och hemvärnet på ön bedriver.

Ansökan omfattar 220 skjutdagar per år, varav 170 vardagar med 80 kvällar och 40 nätter. Antalet helgdagar uppgår till 50 stycken, varav 25 kvällar och 10 nätter. Hela det 2700 hektar stora övningsområdet omfattas, men med vissa begränsningar i de allra nordligaste och sydligaste delarna. Där handlar det om 170 skjutdagar per år varav 155 vardagar med 70 kvällar och 35 nätter samt 15 helgdagar, varav 10 kvällar och

”Nu får vi prioritera den verksamhet som 18:e stridsgrupp och hemvärnet på ön bedriver”

5 nätter. Dagens miljö-tillstånd omfattare 125 skjutdagar per år varav 85 vardagar och 40 helger.

Häckfågelinventering

Inför ansökan

har en omfattande miljökonsekvensbeskrivning genomförts. Lina Weinmann, chef på Försvarmaktens miljöprövningsenhet, säger att Försvarmakten inom kort även kommer att lämna in vissa kompletteringar till miljökonsekvensbeskrivningen till Länsstyrelsen.

– Det handlar om konsekvensbeskrivning av en växt, stor haverrot och något ytterligare om den häckfågelinventering som har genomförts, säger hon.

LINDA SUNDGREN

Fotnot: Officerstidningen har även tidigare skrivit om denna ansökan, se OT 3/17.

Färre vakanser på årets officersprogram

148 kadetter ryckte in till de 150 platserna på Officersprogrammet (OP) 2017–20, enligt FHS statistik, av dessa var 25 kvinnor.

165 individer erbjöds plats, men av dessa var det 132 som dök upp vid kursstart. Till dessa kommer 16 stycken uppdragsstuderande, av vilka elva är piloter, tre meteorologer och två försvarmakts-

ingenjörer. Till OP:s militärtekniska inriktning antogs endast två kadetter, Försvarmaktens behov var 14.

DANIEL SKOGLUND

> NOTISER

KORVETTER TILL HALVTIDSMODIFIERING

Korvetterna HMS Gävle och HMS Sundsvall ska in för halvtidsmodifiering. Lejonparten av systemen ombord ska upgraderas eller bytas ut, ledningssystemen förnyas och moderna navigations- och manöversystem för framdrivning installeras. Det skriver FMV på sin hemsida.

Beställningen innebär att korvetternas tillgänglighet och drift säkerställs fram till 2016. Modifieringen utförs av Saab och har ett ordervärde på 1 249 miljoner kronor. Fartygen ska levereras till Försvarmakten under 2020. (LS)

SVENSK MILITÄR ÅTER I VÄSTSAHARA

Sedan första juli har Sverige återigen militär personal på plats inom ramen för FN-missionen Minurso. Det svenska bidraget består av brigadgeneral Mats Ström som Deputy force commander tillsammans med ytterligare tre officerare. Minurso, som är en av FN:s äldsta missioner,

har som huvudsaklig uppgift att övervaka det rådande eldupphöravtalet längs den mer än 170 mil långa sandvallen som löper genom Saharaoäken, med Marocko i väst och Polisario (Västсахaras befrielse-rörelse) i öst. (LS)

Foto: Joel Thungren - FM

AURORA 17

Uppdraget: Bygga ett starkare svenskt försvar. Hur: Öva den samlade försvarsförmågan i att hantera ett väpnat angrepp mot Sverige. I september inleds övning Aurora 17, den största svenska militärövningen på över 20 år.

Namnet Aurora är latin och betyder "morgonrodnad". Det är det spektakulära färgspel som uppstår över himlen när solen går upp. Synonymer till morgonrodnad är gryning och ljusning.

Namnet får väl anses som passande ändå för den största försvarsmaktsövningen på mer än 20 år och appellerar till regeringens beslut att det svenska försvaret ska stärkas och att den operativa förmågan ska öka.

Riksdagen har beslutat att den militära förmågan ska byggas upp utifrån ett nationellt perspektiv. Scenariot för övning Aurora är ett oväntat angrepp mot Sverige och det ligger således helt i linje med den nya inriktningen av försvaret – att i första hand kunna möta just ett väpnat angrepp mot landet.

Syftet med Aurora är att samöva samtliga försvarsgrenar och öka Försvarens förmåga att kunna verka tillsammans.

”Vi har inte gjort det här på länge. Arbetet inför övningen har handlat mycket om att återta kunskap, som vi till del har glömt bort genom åren”

Deltagande länder och förband:

FINLAND

Motoriserat kompani
2 grupper stridsflyg
Transporthelikoptrar

USA

Mekaniserat
skyttekompani
Luftvärnsförband
Luftburet kompani
Attackhelikoptrar
Örlogsfartyg
Marinflyg

FRANKRIKE

Luftvärnsförband

ESTLAND

Minsvepare
Hemvärnsförband

DANMARK

Hemvärnsförband

LETTLAND

Hemvärnsförband

LITAUEN

Örlogsfartyg

NORGE

Drivmedelsgrupp
Hemvärnsförband

Senaste gången en övning av detta slag genomfördes var Orkan 1993. Nu är det dags igen, 24 år senare.

– Arbetet inför övningen har handlat mycket om att återta kunskap, som vi till del har glömt bort genom åren, och samtidigt göra det på ett nytt sätt som fungerar i dag. Vi har ett annat land och försvaret nu än för tjugo år sedan, säger Bengt Andersson, övningsledare för Aurora 17.

I tre år har han planerat och filat på detaljer tillsammans med en kärntrupp på tio personer. Nu börjar det dra ihop sig för övningen, vars förberedelseskede drar igång den 11 september.

– Det har varit en massa utmaningar under de här tre åren. En del i det här, och som har varit den svåraste biten, är att Försvarsmakten inte egentligen är dimensionerat för att skapa en sådan här övning. Det här har varit en oerhört stor ansträngning att få ihop allt, men fantastiskt roligt och utmanande också. Nu hoppas, och tror jag, att vi har koll på det mesta, säger han.

Förutom att intensiva förberedelser har pågått i Högkvarteret de senaste åren så har även resten av

Försvarsmakten förberett sig. Bengt Andersson lyfter fram arméövningen Våreld i våras, som var ett viktigt steg på vägen mot höstens storövning.

– Både flygvapnet och marinen har kört sina stora övningar de senaste åren, armén däremot har inte haft lika stora övningar. Våreld var ett viktigt steg i utvecklingen av brigadförmågan, säger Bengt Andersson.

SAMTLIGA STRIDSKRAFTER KOMMER att delta i Aurora 17, som ska genomföras i luften, på marken och till sjöss. Totalt deltar uppemot 20 000 svenska män och kvinnor i övningen, vilket motsvarar runt 40 procent av de samlade personalresurserna i dagens försvarsmakt. En fjärdedel av deltagarna kommer från Hemvärnet.

Därtill tillkommer det utländska deltagare, förutom våra nordiska och baltiska grannländer deltar USA och Frankrike. Det internationella bidraget uppgår till drygt 1 500 soldater. USA blir

den största utländska deltagaren och kommer att, tillsammans med Finland, ha rollen som angripare av Sverige – bland annat på Gotland.

– Förbanden från USA och Finland har de största styrkorna och kommer att vara motståndare. Det som är så bra med det är att vi får öva mot en kvalificerad motståndare utan att vi tar bort svenska styrkor som ska agera fienden. Stora delar av finsk-amerikanska förbanden kommer nu att vara B-styrka, säger Bengt Andersson.

Det övergripande scenariot för övning Aurora är en eskalerande väpnad konflikt i vårt närområde och kommer att innehålla kustförsvarsoperation, gemensam sjömålsstrid och strid inom brigads ram.

– Övningen går ut på att samordna striden mot ett gemensamt mål. Hela övningen syftar till att öka Försvarsmaktens operativa förmåga och att vi nu inte övar stridskraftsvis, utan gemensamt. Man kommer att strida mot ett mål.

ÖVNINGSOMRÅDET KOMMER

ATT sträcka sig i Mälardalen, Stockholm, Göteborg och på och runt Gotland. Förband ända från Norrbotten i norr ner till Skåne i söder ska ta sig till övningsområdet och således kommer de att få möjlighet att öva operativa transporter längs vägar, järnvägar, till sjöss och i luften.

– De stora frågorna handlar om säkerhet. Det är många som ska öva på samma plats. Här måste vi se till att soldaterna är utvilade när de kör bil och att vi följer alla bestämmelser som gäller kring gods och ammunition. Vi har gjort regelbundna säkerhetsbedömningar och försökt minimera riskerna i varje moment, säger han.

Under Aurora kommer deltagande förband att ta sig fram och öva i områden som ligger utanför Försvarsmaktens egna övnings- och skjutfält. Därför har en del av arbetet inför övningen handlat om att kontakta berörda markägare.

– Andra stora frågor har handlat om mark- och miljöbestämmelser. Nu är vi inte bara på våra skjutfält utan även på mark som tillhör civila markägare. Vi får inte smutsa ner, släppa ut olja och vi måste vara rädda om naturen. Om vi tar Gotland som exempel,

Bengt Andersson

Foto: Niklas Ehlen –FM

Rickard Wissman

Foto: Jimmy Croona –FM

Foto: Narong Sangmak - TT

USA blir den största utländska deltagaren i Aurora och kommer att ha rollen som kvalificerad motståndare.

där har vi varit i kontakt med totalt 1 200 olika markägare, säger Bengt Andersson.

Hur har markägarna reagerat när ni hört av er?

– Generellt har de flesta varit mycket positiva. Det har funnits en acceptans, och många har sagt ”vad skönt att ni övar igen”. Sedan finns det självklart undantag. Vi kommer vara noga med att följa alla bestämmelser som finns, säger han.

De sista förberedelserna inför övningen pågår nu, vad är det som står på agendan?

– Det finns ett par viktiga punkter. Under augusti har vi testat övnings samband och logistik. Det är väldigt mycket krigsmateriel som måste fungera. Det är utanför min kontroll, men görs av Ledningsregementet och logistikenheterna på logistikregementen. Det är mycket fotarbete och detaljer som ska fungera när övningen väl drar igång, säger Bengt Andersson.

ETT ÄMNE SOM den senaste tiden har nämnts i samband med rapporteringen om övningen är risken för desinformation. Just påverkans- och informationsoperationer är något som förekommer i den säkerhetspolitiska miljön.

”Det finns en uppenbar risk för påverkans- och informationsoperationer i anslutning till höstens militärövning Aurora 17. Om en felaktig bild av övningens syfte och inriktning sprids kan det skapa oro hos allmänheten samtidigt som förtroendet för våra myndigheter undermineras”, skrev försvarsminister Peter Hultqvist (S) och ÖB Micael Bydén på Dagens Nyheters debattsida den 15 maj i år.

FAKTA: Scenariot

Det övergripande målet med Aurora är: ”Att höja Försvarsmaktens samlade förmåga att möta en eskalerande väpnad konflikt i vårt närområde där Sverige utsätts för ett strategiskt överfall med begränsad politisk- och militärstrategisk målsättning”.

Övningen inleds med att utländska förband tas emot av Försvarsmakten och civila myndigheter i Göteborgsområdet. Under förma geskedets första fas genomförs operativa och taktiska transporter på fastlandet. Därefter övas samordnad strid med de tre stridskrafterna i anslutning till Gotland. Under det här skedet ska försvaret av Gotland stärkas och tillsammans ska stridskrafterna försvara mot en landstigning. Under den andra fasen i detta skede ska armén och flygvapnet hantera en luftlandsättning på fastlandet norr om Mälaren.

Vid försvaraskedet ska samtliga mark-, sjö- och luftstridskrafter genomföra en kustförsvarsoperation och samarbeta för att slå de landstigande amerikanska och finska förband som utgör B-styrka i övningen.

– Vi har skapat ett scenario som syftar mot det mål som övningen har: att försvara Sverige. Scenariot gör att vi kan öva olika moment, framförallt hur man ska möta ett angrepp beroende på hur B-styrkan kommer att agera. Specifikt så handlar det om att genomföra gemensam strid. Genom att öva på att understödja varandra så tränas gränssyrtorna mellan stridskrafterna, vilket kommer att vara den stora utmaning under övningen. I huvudsak handlar det om att öva den väpnade striden, säger Rickard Wissman, presschef för Aurora 17.

Övning Aurora pågår 11–29 september.

Källa: Försvarsmakten

Ungefär samtidigt som Aurora ska Ryssland genomföra sin storövning Zapad, något som Hultqvist och Bydén tar upp:

"Flera stora övningar pågår ungefär samtidigt, däribland den rysk/vitryska övningen Zapad 17 som genomförs i det västra ryska militär-distriktet. Det understryker än mer behovet av öppenhet, förutsägbarhet och korrekt information."

Rickard Wissman är kommunikationschef för Aurora 17 och han betonar också vikten av att Försvarsmakten är tydlig mot allmänheten om vad övningen handlar om, vad som kommer att genomföras och vilka som deltar.

– Det finns en hel del desinformation som sprids om övningen på sociala medier och i tidningar. Till exempel sprids falsk information om att Nato ska delta i övningen och att vi ska placera kärnvapen på svensk mark under övningen, vilket inte stämmer. Det gäller att vi själva inom myndigheten har korrekt information som vi för vidare, säger Rickard Wissman.

Han tillägger:

– Det berör självklart samhället när vi genomför en sån här stor övning. Det är första stora militärövningen på över 20 år och vi övar på områden som vi ofta inte övar i. Det är många nygamla kontakter som ska knytas med myndigheter och Länsstyrelser i de berörda områdena. Det är mer än 40 myndigheter som kommer att beröras, säger han.

I MAJ PUBLICERADE Försvarsmakten ett klipp om Aurora på YouTube. I det fem minuter långa klippet redogör överbefälhavare Micael Bydén om övningen och dess syfte.

– Den över tiden försämrade omvärldsutvecklingen tydliggör att Sverige måste ha förmåga att snabbt kunna möta olika händelseutvecklingar. Det är därför vi genomför Aurora 17, den nationella försvarsövningen här under hösten. Under Aurora bygger vi ett starkare svenskt försvar, säger Micael Bydén i klippet.

FAKTA: De svåraste momenten i övningen

Bengt Andersson, övningsledare för Aurora 17, om de områdena som han ser som de största utmaningarna under övningen.

1. Samöva armé, marin och flyg

"Nu ska samtliga stridskrafter öva mot samma mål och insatschefen ska samordna övningen. Flygvapnet och marinen ska möta fienden ute till sjöss, och mötas upp av armén på land. Det har vi inte övat på många år."

2. Ledningssystemet

"Insatschefen måste ha samband med sina underställda chefer och se till att samtliga förband har fungerande samband och ledningssystem. Här kommer vi vara tvungna att öva mer. Men vi tar första steget under övning Aurora."

3. Logistik

"Tredje knäckfrågan handlar om logistik. Hur vi ska försörja alla de här människorna med mat, drivmedel och ammunition. Högsta chefen kommer att behöva göra prioriteringar under övningen. Dessutom kommer det vara en omfattande transport till och från de områden som vi ska öva på, med järnväg, lastbilar, fartyg, flyg och så vidare från Norrland och Skåne till de områden som vi ska öva på. Här kommer vi se att det finns förbättringspotential."

I klippet syns logotypen för försvarsmaktövning Aurora. Genom siffran 17 går en pil. Framåtrörelse. Synonymer till framåt: bortåt, mot framtiden, mot bättre tider.

Direkt efter att Aurora avslutas kommer Försvarsmakten fortsätta att blicka framåt. Planeringen för den större totalförsvarsövning som ska genomföras 2020 har redan börjat.

JOSEFINE OWETZ

ITF | FÖRSVARSMAKTENS CYBERSOLDATER

Trafikflöden som frångår normala mönster, informationsläckage från nätbaserade sidor och spear phishing. I en anläggning i Mälardalen sitter Försvarsmaktens spjutspetsar inom IT-säkerhet och arbetar för att upptäcka och förhindra cyberattacker mot försvaret.

Text: Linda Sundgren **Foto:** Sussi Lorinder

I nga mobiltelefoner, datorer eller annan elektronisk utrustning med sändare får följa med in genom slussen till IT-försvarsförbandets (ITF) fönsterlösa lokaler. Här jobbar högkvalificerade operatörer för att söka efter avvikelser i trafiken till och från Försvarsmaktens IT-system, ta emot anmälningar om misstänkta intrång och testköra FM:s interna system i jakten på brister och svagheter. Överstelöjtnant Fredrik Maxén är förbandschef.

– **JAG VILL INTE** kvantifiera antalet ärenden, men vi är ett prioriterat förband, säger han. Den här typen av verksamhet ökar generellt i samhället och vi följer den allmänna utvecklingen.

Organisatoriskt tillhör förbandet FM Tis, men leder avseende operationer direkt under chefen insats. Förbandet består av flera enheter med olika inriktning inom cybersäkerhet där Cert, Computer emergency response team, är en av de mer centrala. Cert har till uppgift att såväl aktivt söka efter svagheter i Försvarsmaktens IT-system som att hantera angrepp och åka ut till förbanden för att lösa problem på plats. Enligt personalchefen, Lena, tillhör ITF:s operatörer landets absolut främsta.

– De som jobbar här är spjutspetsarna inom sina respektive områden, säger hon. Vi skräddarsyr utbildningen för varje enskild individ och vissa av dem har en kompetens som är världsunik.

BELYSNINGEN I LOKALEN där Cert är placerad är dämpad. Skärmväggar markerar skiljelinjen mellan varje arbetsställe som är inrett med bokhyllor och L-formade skrivbord fyllda med dataskärmar. På första arbetsstället innanför dörren sitter IT-säkerhetsexpert Torsten.

– För att säkerställa separationen av våra system krävs det flera dataskärmar, säger han. Vi har även system där vi kan analysera skadlig kod och om vi inte hade separata system skulle dessa kunna få fötter och springa iväg åt en massa olika håll. Nu kan vi analysera dem under kontrollerade former och därefter rensa testsystemet för att säkerställa att ingenting finns kvar.

Medarbetarna inom Cert har alla olika spetskompetenser och uppdrag. Torsten berättar att han framförallt ägnar sig åt incidenthantering och agerar på sådant som redan har skett.

– Det handlar om att ta reda på vad som inträffat, omfattningen och vad som kan göras för att förhindra att det händer igen. För det mesta utmynnar det i en rapport som kan bestå av allt från några sidor till sådana här, säger han och måttar en halvdecimeter hög lunta med tummen och pekfingeret.

NÅGON SPECIFIK utbildningsinriktning krävs inte för att jobba hos ITF och personalen har olika bakgrund och erfarenheter. Medan vissa kommer från det civila med universitetsstudier inom IT-säkerhetsområdet är andra militärt skolade.

– Även om de flesta av våra medarbetare är ingenjörer eller datavetare, handlar det mer om att ha ett brinnande intresse för IT-säkerhet och fallenhet för teknik än ett visst antal högskolepoäng, säger Lena. Utbildningen sköter vi sedan internt utifrån varje individs särskilda uppdrag.

Sökanden får efter personlig intervju genomgå omfattande tester. Det kan handla om allt från problemlösning med hemuppgifter till att fylla i frågeformulär eller lösa uppgifter på en skärm.

FÖRBANDSBESÖK

Överstelöjtnant Fredrik Maxén, förbandschef.

Lena, personalchef.

IT-försvarsförbandet

ITF består av flera enheter, varav Cert (computer emergency response team) och Soc (security operations center) är två av dem. Verksamheten startade som ett projekt 1999 till följd av utvecklingen inom informationsteknologin och 2005 sattes verksamheten upp som ett förband. Operativt är ITF direkt underställt chefens insats, men organisatoriskt tillhör det FM Tis under ledning av Högkvarterets Produktionsledning. ITF:s uppgift är att försvara Försvarmakten mot IT-attacker och förse FM med lägesbilder av IT-säkerheten inom myndigheten.

Typen av tester beror på vilken kompetens och vilka förmågor som den aktuella tjänsten kräver. För de som blir antagna öppnas stora möjligheter till fördjupad utbildning.

– **MEN VI ÄR** mycket noggranna när vi rekryterar och satsar stort på varje individ, säger Lena.

Längst in i Cert-lokalen har operatören, Björn, sitt arbetsställe. En av skärmarna på hans skrivbord visar IT-angrepp i realtid mot olika mål runt om i världen med flödande linjer och pulserande ringar.

Computer emergency response team

I stort sett alla större företag och samhällsaktörer har en egen Cert-enhet. Sveriges nationella Cert finns hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Den första Cert-enheten skapades i USA som en reaktion mot den omfattade cyberattacken Morrismasken, som 1988 gjorde ett stort antal datorer och nätverk obrukbara. Då stod världens IT-tekniker mer eller mindre handfallna, utan möjlighet att bemöta angreppet. Svenska Försvarmakten bildade en egen Cert under 2000-talet. Den har ett utbrett samarbete med andra Cert-enheter, både inom och utanför Sveriges gränser, för att gemensamt försöka förhindra cyberangrepp och IT-baserad smittspridning.

– Den här typen av grafik produceras av privata företag och ger en visuell överblick av det som pågår, men sådana flashiga bilder är ingenting vi jobbar med. Det vi tittar på ser ut så här, säger han och vrider stolen mot en skärm som rullar upp mängder av orange text och sifferkombinationer mot en svart bakgrund.

För ett otränat öga ter sig informationen helt obegriplig, men operatörerna kan hitta viktiga uppgifter i nätverkstrafiken bland de tätskrivna raderna. ▶

Tänk på din trygghet. Det gör vi.

Vad händer med dig och din familjs ekonomi om du skulle råka ut för en olycka eller bli långvarigt sjuk?
Officersförbundet har tänkt på dig och satt ihop ett försäkringspaket som skyddar dig.

Läs mer om dina medlemsförmåner på officersforbundet.se eller kontakta medlemservice på telefon 08-440 83 30.

Länsförsäkringar

MÖTESPLATS SAMHÄLLSSÄKERHET

KISTAMÄSSAN 28-29 NOVEMBER 2017

Att mötas för ett säkrare Sverige
har aldrig varit viktigare

En mötesplats för dig som arbetar med frågor
som rör **samhällets säkerhet, krisberedskap**
och ett nytt **totalförsvaret**.

Se program och anmäl dig via www.samhallssakerhet.se

#samsak17

Huvudpartners

Mediapartner

Organised by

– **VI KAN SE** om något sticker ut eller avviker från det normala, säger Björn. Som att två system plötsligt börjar prata med varandra fast de inte borde.

En annan viktig uppgift för Cert-operatörerna är förebyggande säkerhetsarbete. Målet är att hitta svagheter och brister i Försvarens IT-system och täppa till luckor, innan en angripare hittar dem.

– Vårt jobb är att försöka lista ut hur en angripare skulle tänka och agera för att ta sig in i systemen, säger Björn.

På andra sidan går sitter IT-säkerhetsexperten Rickard. Han säger att letandet efter svagheter i systemen är en av mest utmanande uppgifterna för Cert.

– Man behöver ha ett visst mindset och kunna vara kreativ i en väldigt strukturerad värld, säger han. Vi måste klara av att se det ingen annan ser och många gånger handlar det om svagheter som inte ens leverantörerna av systemen själva känner till.

ATT SKAPA HELT säkra IT-system är inte möjligt, framhåller såväl Rickard som hans kollegor. Därför är säkerhetsarbetet en ständigt pågående verksamhet.

– Problemet är att vi som försvarar systemen måste hitta och täppa till alla luckor medan det för en angripare räcker att upptäcka ett hål för att åstadkomma skada, säger Rickard.

En av de vanligaste formerna av attacker är phishing (nätfiske).

Det handlar om angripare som försöker övertala målet att agera på ett visst sätt. Slumpvisa mejlspam är den enklaste formen av nätfiske, men det kan också handla om mer riktade attacker, så kallad spear phishing, där angriparen tagit reda på fakta om ett specifikt mål.

– En angripare kan exempelvis ta sig in mitt i en pågående mejlkonversation, säger Björn. Någon kanske ställer en fråga i ett mejl och angriparen går in och svarar att ”följ den här länken så får du mer information”.

IT-ANGREPP KAN ställa till stor skada samtidigt som de ibland är relativt enkla att utföra. Dit hör så kallade ransomware-attacker. En sådan inträffade i maj i år med den världsomfattande cyberattacken Wannacry, som bland annat drabbade sjukhus och telekombolag med 230 000 smittade datorer i 150 länder. En dryg månad senare rapporterades att en variant av Wannacry drabbat Ukraina och Ryssland.

– Ransomwareprogram är enkla att använda och även vanliga kriminella klarar av att hantera dem, säger Björn. Programmen går att köpa på nätet, inklusive support som talar om exakt vilka knappar du ska trycka på. En del av programmet utnyttjar sårbarheter som härstammar från amerikanska myndigheter där man ändrat lite i innehållet för att vända det mot systemen.

FÖR ATT EN cyberattack ska bli ett fall för ITF krävs att den är specifikt riktad mot Försvarsmakten eller någon av deras anställda i egenskap av just FM-personal. Angrepp mot civilsamhället hanteras av andra aktörer och exempelvis Transportstyrelsens hantering av sekretessbelagda uppgifter är ingenting som berör ITF.

En del av de ärenden som Cert arbetar med kan lösas härifrån byggnaden. Andra gånger behöver operatörerna åka ut till det aktuella förbandet för att vidta åtgärder på plats.

– Det finns mängder av system i Försvarsmakten, säger Rickard. Är vi ute på förbanden brukar vi ta hjälp av lokala resurser för att snabbare kunna sätta oss in i systemen.

Att operatörerna misslyckas med att åtgärda ett problem händer aldrig, säger Rickard.

– Med duktigt folk och tillräckligt med tid löser vi allt. Men hur lång tid ett ärende tar kan variera från en person och ett par timmars arbete till en massa folk under flera månader.

CERT FÖLJER MED i Försvarsmaktens verksamhet och utveckling. Att storövningen Aurora snart drar igång kan innebära en ökad risk för cyberattacker

– Oavsett vad Försvarsmakten har för verksamhet är vi ständigt insatta, säger Björn utan att vilja gå in på detaljer kring hur förbandet förbereder sig för Aurora.

På ITF är personalens kompetens avgörande för att upprätthålla

en hög nivå på IT-säkerheten. Den allmänna bristen på IT-specialister i samhället och konkurrensen med privata företag och civila myndigheter är något som ITF hela tiden måste förhålla sig till.

– Förutom att vi kan mäta oss lönemässigt med den civila marknaden, kan vi också erbjuda skraddarsydda utbildningar och ett väldigt spännande och viktigt arbete, säger Lena.

Rickard håller med. Gott om tid och stora möjligheter till förkovran och utmanande arbetsuppgifter väger tungt.

– Det går inte att tänka sig mer kvalificerade motståndare än dem vi möter, det handlar om andra stater. Sådant som civila företag uppfattar som hot är bara brus för oss, säger han.

MEN DET ÄR inte alla som passar att arbeta hos ITF. Hög teknisk kompetens är långt ifrån det enda som krävs och eftersom mycket av det som hanteras här omgärdas av högsta sekretess läggs stor vikt vid personlighet, karaktär och integritet.

– Hög moral och prestigelöshet är sådant som utmärker dem som arbetar här, säger Lena. Man behöver ha en välutvecklad känsla för vad man kan, och inte kan säga, och den som har ett stort behov av att prata om sitt arbete utanför arbetsplatsen kommer inte att trivas hos oss.

Budskapet på affischen i slussen på vägen ut ur anläggningen understryker personalchefens uppfattning:

Vad du än gör under semestern: Glöm jobbet. Svälj dina ord. ■

Airsafe Sweden AB etablerades redan 1977

och är ett ledande företag för konstruktion och tillverkning av fallskärmar, fallskärmssystem, selar och annan teknisk sömnad. Fallskärmskompetensen används också för design och sömnad av specialdesignade livflottesystem för placering i mycket begränsade utrymmen.

Airsafe jobbar också i samarbete med världsledande Airborne Systems och levererar tillsammans med dem fallskärmslösningar även i övriga Norden. Deras produktprogram kompletterar Airsafes egna och ger Airsafe en stor bredd på marknaden.

airsafe
F O L A

Airsafe Sweden AB
Box 834, 194 28 Upplands Väsby
08-594 112 60

Yrkesverksamma, 1/8 2017	
Officerare	7 094 (-12)
Specialistofficerare	1 794 (+36)
Soldater och sjömän	4 459 (+33)
Övriga	337 (-8)
Summa	13 684

Försvarsmakten går inte förbundet till mötes med chefslönerrevisionen

Officersförbundet har riktat kritik mot det löneökningstrymme som Försvarsmakten avdelat i årets chefslönerrevision.

Redan förra året fick cheferna ungefär 0,2 procent lägre löneökning än kollektivet i övrigt. Årets utrymme ser i jämförelse ut att bli lågt även det.

– Försvarsmakten lovade efter förra årets chefslönerrevision att ta med sig frågan om hur beräkna utrymme till årets revision, men det har i alla fall inte diskuterats med oss. I år höjde Försvarsmakten lägsta-lönerna för chefskretsen med 1 000 kronor mot de 3 000 kronor som Officersförbundet yrkade på redan 2016. Man gör helt enkelt inget re-

jält åt de lägsta lönerna för cheferna, säger ombudsman Mikael Boox.

I år har Försvarsmakten redovisat en ambition att i större utsträckning än tidigare år följa det statliga centrala chefsavtalet när det gäller genomförandet av lönesättningen. Det innebär att lönen bestäms genom dialog mellan chef och lönesättande chef och fastställs sedan genom en överenskommelse om ny lön.

Vänta med beslut i två veckor

Om chef och överordnad chef inte kan komma överens om ny lön ska arbetsgivaren avvakta med beslut i frågan i 14 dagar. Under denna period ges möjlighet till fortsatt dialog mellan chef och överordnad chef, dock senast till och med första september i år.

– Både den chef som blir lönesatt och den chef som sätter lön har ett stort ansvar för att detta ska fungera. En väl fungerande chefslönesättning förutsätter en återkommande dialog mellan chef och överordnad chef om bland annat verksamhetsmål, samarbete, lönekriterier och resultat för att tydliggöra sambandet mellan chefs resultat och lön. I dialogen får chef och överordnad chef en reell möjlighet att föra en diskussion där chefs bidrag till verksamheten sätts i fokus, säger Mikael Boox.

Mikael Boox

Chefers löner bestäms även utifrån vad som anges i 5 § ramavtal om löner angående ansvar, arbetsuppgifternas svårighetsgrad, övriga krav som är förenade med arbetsuppgifterna samt chefs skicklighet och resultat i förhållande till verksamhetsmålen.

Dialogen är viktig

– Varje chef ska veta på vilka grunder lönen sätts och vad han eller hon kan göra för att påverka sin lön. Dialogen ska därför vara särskilt inriktad på sådana frågor som kan ha betydelse för individens framtida resultat, utveckling och lön, säger Mikael Boox och tillägger:

– Kommer du inte överens med din chef är du givetvis välkommen att höra av dig till oss för rådgivning.

Övergångslösning om insatsverksamhet undertecknad

Innan sommaren kom Officersförbundet och Försvarsmakten överens om en lösning på frågan om hur insatsverksamhet ska hanteras innan nya arbetsavtalet träder i kraft.

Avtalet gäller verksamhet från 1 augusti. Det innebär att stöd till civila samhället som genomförs utanför normal arbetstid räknas som övertid (nödfallsövertid) och ska ersättas som det. För övrig verksamhet som Försvarsmakten klassar som insatsverksamhet ska

första dygnet ersättas i enlighet med nuvarande nivå (0,0099 × Ilön + 264 kronor, samt i förekommande fall logitillägg, förrättningsstillägg och traktamente).

Från och med andra dygnet tillämpas en ny modell. Den innebär att per påbörjat dygn "insatsdygns-tillägg" ges 988 kronor i ersättning plus fyra timmars kompensationsledighet.

– Då vi och Försvarsmakten inte kunnat lösa kärnfrågan kring hur insatsverksamhet ska nyttjas i det nuvarande arbetstidsavtalet är vi istället överens om att ändrade

ersättningar är den bästa övergångslösningen, säger Fredrik Norén, ombudsman på Officersförbundets förhandlingssektion.

Bättre ersättning prioriterat

Det är inte praktiskt möjligt att införa det nya avtalet i höst, något som Officersförbundet önskade. Sannolikt kommer det vara mycket insatsverksamhet i höst varför Officersförbundet har prioriterat att få till en lösning som ger bättre ersättning för medlemmarna, även om det innebär att förbundet inte fått gehör för hela sin syn.

– För de som genomför många dygn med verksamhet som Försvarsmakten klassar som insatsverksamhet ger detta en betydligt schysstare och rimligare ersättningsnivå, jämfört med tidigare, säger Fredrik Noren.

Kontakta din förening

Kontakta din Officersförening för kontroll av om tillämpningen är korrekt eller bryter mot arbetstidsavtalets intention. Detta övergångs-avtal är giltigt till och med sista december 2017. Därefter träder det nya arbetstidsavtalet i kraft.

OFFICERSFÖRBUNDET

BJUDER IN TILL HÖSTENS KURS I

ARBETSMILJÖRÄTT FÖR CHEFER

TIDIGARE KURSER HAR SNABBT BLIVIT FULLTECKNADE – SÅ ANMÄL DIG I TID

Den juridiska och straffrättsliga aspekten av arbetsmiljölagstiftningen är en tydlig fråga för Officersförbundet och våra chefsmedlemmar efter olika händelser ute på förband som lett till åtal för våra medlemmar.

Officersförbundet vill därför erbjuda dig en möjlighet att delta på en kurs i arbetsmiljörätt anpassad för våra chefsmedlemmar i Försvarmakten och angränsande försvarsmyndigheter. Kursen genomför vi tillsammans med Zober Arbetsmiljö AB. Föreläsare/lärare är Benny Gustafsson och Lotten Loberg.

Kursens målgrupp är du som är förbandschef, krigsförbandschef, ställföreträdare eller blivande dito eller enhetschef motsv. som har delegerade arbetsmiljöuppgifter eller på annat sätt arbetar med arbetsmiljöfrågor, eller du som är intresserad av att utveckla dig inom arbetsmiljöområdet.

I kursen kommer följande områden att belysas:

- Arbetsmiljöarbete i teori och praktik
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Arbetstagarens möjlighet och skyldighet att vara delaktig
- Arbetsmiljöansvaret
- Straffrättsligt perspektiv på arbetsmiljö
- Arbetsmiljöverkets roll

Kursen är en endagskurs som genomförs tisdagen den 24 oktober 2017. Kursen startar klockan 10.00 och pågår till cirka klockan 20.00 på Quality Hotel

Winn i Haninge. Inom ramen för kursen informerar också förbundsordförande Lars Fresker om förbundet och de dagsaktuella frågorna. Kvällen avslutas därefter med enklare samkväm för de som bor kvar.

Officersförbundet står för resa, kost och logi. Om du efter dialog med din arbetsgivare inte får genomföra kursen på arbetstid så ersätter Officersförbundet dig för förlorad arbetsinkomst. Officersförbundet kompenserar dig dock inte för restid eller övriga omkostnader.

Avsikten är att du reser till Stockholm på kursdagens morgon och åker hem morgonen efter kursen.

Du anmäler dig till kursen genom att skicka in namn, personnummer, adress, arbetsplats, befattning, telefon, e-postadress och om du önskar boende eller inte direkt till: carina.viklund@officersforbundet.se senast fredag den 15 september 2017.

Alternativt loggar du in på och anmäler dig direkt via hemsidan. www.officersforbundet.se

Du får bekräftelse samt anvisningar via e-post för de praktiska arrangemangen senast den 25 september.

OBS anmälan är bindande.

Varmt välkommen önskar Officersförbundet

Mikael Boox, Ombudsman med ansvar för bland annat chefsfrågor 08-440 83 37, 070-580 51 06.

Förhandlingarna om nytt Ralsavtal har inletts

Den 22 augusti träffades parterna, OFR S, P, O och Arbetsgivarverket för att utveckla resonemang och för att ställa frågor kring de yrkanden som lämnades i juni. Lön är en viktig fråga, men även arbetstider och förbättrade arbetsvillkor är viktigt och därför yrkar Officersförbundet på förändringar inom bland annat dessa områden.

Officersförbundet vill ha avtal om löneökningar som minst ska vara i nivå med övriga arbetsmarknaden. Arbetsgivarverket vill inte skriva något avtal om löneökningar. De vill istället att det ska vara upp till respektive myndighet att bestämma vilka löneökningar som kan behövas. Arbetsgivarverket vill också att vi ska skriva avtal om att respektive myndighet ska få större självständighet att bestämma hur arbetstiden ska förläggas, det vill säga när på dygnet du ska vara på jobbet.

Stora skillnader

Det finns stora skillnader mellan Officersförbundet och Arbetsgivarverket när det gäller vilket infly-

I korthet vill Arbetsgivarverket att:

- Det inte ska finnas några fastställda löneökningar vare sig i procent eller kronor taket för sparade semesterdagar ska minskas från 35 till 30 dagar.
- Ersättning för läkemedel skall ersättas med någon annan form av kompensation.
- Arbetsgivaren ska ha större befogenheter att förlägga arbetstiden.
- Lönen ska kunna justeras för arbetstagaren vid omplacering eller flytt.

I korthet yrkar Officersförbundet att:

- Avtalet innebär en löneutveckling i paritet med märket, det vill säga 6,5% om avtalsperioden blir på tre år.
- Avtalet innehåller en garanti om minsta löneförändring för varje individ, så kallad individgaranti.
- Ett avtal ska tecknas om full kompensation vid olycksfall och dödsfall under utlandstjänstgöring vid bortfallet av försäkringskydd.
- Olycksfallsbegreppet även ska inkludera skador som uppkommer vid övning, utbildning och beordrad fysisk träning samt myndighetsutövning.
- Samtliga chefer med arbetsmiljöansvar ska genomgå en arbetsmiljöutbildning.
- Blivande föräldrar, inte bara den havande, skall ha rätt till ledighet vid exempelvis besök på mödravårdscentral.
- Reservofficer som har annan statlig anställning ska vid tjänstgöring i Försvarsmakten för utbildning eller tjänstgöring i krigsförband få behålla 25% av den fasta lönen i den andra statliga anställningen.
- Vid löneväxling ska lön innan växling ligga till grund för tjänstepension.

tande våra medlemmar ska ha på löneökningar och arbetstiden. Arbetsgivarverkets yrkande inne-

bär att all förhandling om lön och arbetstid skulle ske under fredsplikt, det vill säga några konflikt-

åtgärder är inte tillåtna.

– Att kräva att medlemmarna ska avsäga sig inflytande utan att de får något för det är ingen bra start på en förhandling, säger Susanne Nyberg, förhandlingschef.

Susanne Nyberg

Bra anställningsvillkor

– Vi vill att våra medlemmar ska vara trygga, ha bra anställningsvillkor och en rimlig arbetssituation. Det ska till exempel inte vara sämre villkor vid olycksfall än vad som finns inom andra områden på arbetsmarknaden eller vara oklart vad som gäller för privata försäkringar vid internationell tjänstgöring säger Susanne Nyberg.

Nuvarande avtal gäller till den 30 september och innan dess ska förhandlingarna vara klara.

Mer information finns på hemsidan: www.officersforbundet.se

Nya insatstillägg är nu klara

Försvarsmakten har beslutat om nya insatstillägg.

Ett insatstillägg baseras på insatsens mandat, intensitet, hot och umbäranden. Insatstilläggen gäller från 2017-04-01. Sänkta insatstillägg träder i kraft för personal som på-

börjar tjänstgöring i insatsområdet från och med 2017-08-01. För personal stationerad i Bagdad är insatstillägget gällande från 2017-01-01. Officersförbundet och övriga arbetstagarorganisationer i Försvarsmakten har samverkat beslutet i enighet.

Insats/Land	Insatstillägg	Insats/Land	Insatstillägg
UNMISS/Sydsudan	12 200kr	EUTM/RCA	9 700kr
MINUSMA/Mali	11 200kr	EUTM/Mali	9 700kr
MONUSCO/kongo DRC	10 900kr	UNTSO/Mellanöstern	9 600kr
EUTM/Somalia	10 600kr	UNMOGIP/Indien-Pakistan	9 000kr
RSM/Afghanistan	10 000kr	KFOR/Kosovo	3 100kr
OIR/Irak 1)	9 700kr	NNSC/Sydkorea	2 800kr

Bygg framtid med oss!

Sh bygg grundades 1923 och är fortfarande ett privatägt familjeföretag. Hos oss finns en verksamhetsbredd som spänner över allt från bygg och anläggning till sten, asfalt, trädgård, byggservice och nybyggnad. Kort sagt; vi bygger din framtid.

www.shbygg.se

NY TAKTISK FÖRMÅGA

Nammos 120 mm Insensitive Munition High Explosive Tracer (IM HE-T) är en kraftfull och flexibel Multi Purpose granat avsedd för bekämpning av bunkrar, pansarskyttefordon och oskyddad trupp - En kraftfull, IM-Klassad spränggranat som kompletterar såväl den moderna som den framtida stridsvagnens ammunitionsportfölj. 120mm IM HE-T är idag fullt kvalificerad för såväl Leopard 2 som Abrahams M2A1.

Contains public domain image from U.S. Army

SECURING THE FUTURE

Skyddsombudskampanjen har nått målet – men fortsätter!

Hallå där, Pelle Avelin, ombudsman på Officersförbundet med särskilt ansvar för arbetsmiljöfrågor.

Skyddsombudskampanjens mål med 500 ombud nåddes i början av juni. Hur känns det?

– Kanon! Officersföreningarna har varit flinka med att hitta nya skyddsombud men även att registrera sedan tidigare utsedda skyddsombud i medlemsregistret. Jag är glad för att vi lyckats sätta ljuset på det viktiga skyddsombudsuppdraget.

Vad innebär det här för kampanjen?

– Kampanjen fortsätter! Målsättningen är att alla våra medlemmar ska ha en direktaccess till ett skyddsombud som lever och verkar i den vardagliga verksamheten 24 timmar om dygnet. Och om skyddsombudet är föräldraledig, sjuk eller på tjänsteresa så ska det finnas en ersättare i dennes ställe. Och där är vi nog inte riktigt än. Kanske läge att spänna bågen till 750 skyddsombud till årets slut?

Vad har förbundet fått för respons på kampanjen med Summerbursttävlingen?

– Skyddsombuden uppfattar jag känner sig sedda och uppmärksammade. Även om vissa tyckte att det hade varit bättre att uppmärksamma de som redan utsetts som skyddsombud istället för att ge pris till den som inte gjort nåt än. Jag har förståelse för den synpunkten men syftet med tävlingen var att hitta ytterligare kandidater bland våra medlemmar till att bli skyddsombud.

Hur fortsätter kampanjen resten av året?

– Det är fortfarande ojämnt mellan föreningar kring hur de lyckas med att engagera medlemmarna som skyddsombud. Vissa föreningar har nog slagit i taket vad avser behovet av skyddsombud. De har tillsammans med de övriga facken ett tillräckligt antal. Medan andra föreningar har väldigt svårt att hitta intresserade. Från förbundsstyrelsens och kansliets sida ska vi under hösten försöka att stödja

dessa föreningar så att de kommer några kliv framåt.

Pelle Avelin

Varför behöver Officersförbundet fler skyddsombud?

– Verksamheten i Försvarsmakten är i många fall riskfylld och bedrivs dygnet runt. Varje skada som inträffar drabbar inte bara den skadade utan också verksamheten, kollegorna som får dra ett tyngre lass men även samhället i stort i form av vårdkostnader. Så om det finns fler som kan hålla ett vakande öga på arbetsmiljön tjänar alla på det. Sen tror jag att chefernas situation också underlättas om de har kompetenta skyddsombud att bolla risker och riskminimerande åtgärder med. Och om det behövs kan skyddsombuden med stöd av lag begära åtgärder för att komma tillrätta med en risk i verksamheten.

Förlust i AD ger otydlighet vid skador i internationella insatser

Officersförbundet förlorade den 14 juni målet rörande ersättningar till den officer som skadats i Afghanistan 2008. Det skapar otydlighet kring försäkringar och ersättningar vid skador i internationella insatser, menar Officersförbundet.

– Dagens dom medför att vi kommer att lägga in ett yrkande i den

statliga avtalsrörelsen rörande försäkringsfrågor vid internationella insatser. När du tjänstgör för Sverige i krisområden måste det vara tydligt vad som gäller om du skadar dig, säger Lars Fresker, ordförande i Officersförbundet.

Officeren som domen berör skadades i Afghanistan 2008 i samband med rövning av oexploderad ammunition. Officeren lever efter

röjningsolyckan med 23 procents invaliditet. Enligt Officersförbundets tolkning innebär ett kollektivavtal från 2006 att staten ska ersätta skadade för de privata försäkringar som inte faller ut till följd av force majeure.

Dagens dom tillåter arbetsgivaren att betala ut valda delar av lösta privata försäkringar, som inte fallit ut till följd av force majeure, men

det finns inget krav på att hela försäkringsbeloppet ska betalas ut.

– Den som tjänstgör får med den nya tolkningen jättesvårt att veta hur den ska utforma sitt privata försäkringsskydd för olyckor och dödsfall, säger Lars Fresker.

Officeren vars ärende idag avgjordes har tidigare beskrivit sin situation i Officerstidningen nr 2 2016.

Officersrekrytering debatterades i Almedalen

Officersförbundet deltog i år på ett seminarium arrangerat av Försvarshögskolan. Ämnet var hur unga kan lockas till officersyrket.

Under seminariet lyftes officersyrkets många fördelar och de olika miljöer en officer möter i sin karriär, alltifrån att få leda en pluton över en orörd myr i Norrlandsnatten, via tävlan i militära OS, till att hantera när kamrater stupar i strid.

– Jag har lite svårt att förstå hur vi kan ha svårt att rekrytera till detta mångfacetterade yrke, sade Ronny Modigs på Försvarshögskolan.

Klas Eksell, Försvarsmaktens personaldirektör, redogjorde för att Försvarsmakten lyckats bättre att rekrytera till specialistofficersutbildningen än officersprogrammet.

– I år har vi dock sannolikt lyckats få 155 individer att bli antagna till officersprogrammets 150 platser, sade Klas Eksell.

Att inte nått upp till rekryteringsantalet och de kommande pensionsavgångarna gör att Försvarsmakten står inför framtida problem. Myndigheten räknar med att behöva öka antalet kadettplatser till 200. Myndigheten försöker både få fler soldater att läsa till officer, samt få fler akademiker att läsa till officer, genom att låta de olika grupperna tillgodoräkna sig delar av sina erfarenheter och genomgå en kortare utbildning.

Intern konkurrens

Försvarshögskolans vicerektor Ewa Skoog-Haslum berättade att skolan haft stort frånfall under ansökningstiden som inte handlat om att individen har misslyckats med testerna. Skolan har undersökt avhoppet genom att kontakta de avhoppade.

– Vi har frågat varför har de här soldaterna och sjömännen hoppat

av. Ofta handlar det om att man fått andra attraktiva erbjudanden. Ibland har dessa erbjudanden kommit inifrån Försvarsmakten. Förbanden vill ha dem kvar på sina befattningar för att de är så bra istället för att knuffa dem vidare och in på officersutbildningen. Här måste vi bli bättre internt.

Ingångslön

Officersförbundets ordförande Lars Fresker lyfte behovet av villkor, men betonade också andra faktorer för att öka rekryteringen.

– Ingen reklamkampanj kan väcka samma intresse som 15 månaders värnplikt. Man måste nå ut tidigare i skolorna och till soldaterna. Man måste få ungdomarna att se officersyrket som ett möjligt yrke. Inom Saco har vi bland annat ett samarbete där vi utbildar yrkesvägledare i skolorna så att de olika akademikerkyrkorna, bland annat officer,

ska kunna ses som alternativ inför högskolevalet, sade Lars Fresker.

Fresker betonade även betydelsen av lön och villkor.

– Många soldater och sjömän tycker att det tar för lång tid innan man uppmuntras att söka vidare till specialistofficer. Det gäller att coacha alla lämpliga från den första dan mot officersyrket, sade Fresker.

Vi måste ses som en attraktiv arbetsgivare. Förra våren SOM institutet. FM stack ut de som kände någon.

– Det måste vara bra verksamhet och bra lön. Det går aldrig att komma ifrån. Det ser vi i våra medlemsundersökningar, framförallt bland de unga. De jämför sig med sina kamrater som gjort andra val. Det är något som vi ser, framförallt bland de unga. Det gäller att locka in dem och där är ingångslönerna en viktig bit, sade Lars Fresker.

Personalförändringar på kansliet

Jennie Timgren har nu tillträtt tjänsten som kommunikatör på Officersförbundets kansli.

Hennes huvudsakliga arbetsuppgifter kommer att vara webbplats, nyhetsbrev samt arbete med sociala medier.

Jennie har tidigare jobbat som kompendieredaktör inom utbildningsbranschen men har de senaste åren arbetat som ensam ansvarig webbredaktör på bland annat Sveriges Ingenjörer och Ersta diakoni.

FÖRBUNDSMÖTE 2017

Inför förbundsmötet

Senast den 14 september ska officersföreningarna och kårsektionerna anmäla vilka ombud som ska vara med på förbundsmötet.

I maj gick kallelsen till förbundsmötet ut. Där finns information om hur många ombud föreningar

na och kårsektionerna kan anmäla. I kallelsen finns också anvisningar för hur anmälan ska gå till.

Glöm inte bort att engagera dig valberedningens arbete. Det går fortfarande att nominera till förbundsstyrelse med mera. Mer information om valberedningens arbete hittar du på hemsidan.

Skärmningsteknik

- Avlyssningssäkra mötesrum.
- RÖS, EMP, HPM-rum för datasäkerhet med kontorsmiljö.
- Skärmningsmaterial för egenmontage: Dörrar, fönster, absorber, ferriter, filter, packningar, skärmväv.
- Skärmade lådor/skåp för RÖS, EMP, HPM-skydd
- Nyckelfärdiga dämpade mätthallar.

HELSINGBORG
Box 13060, 250 13 Helsingborg
042-23 50 60
STOCKHOLM
Centralvägen 3, 171 68 Solna
0727-23 50 60

emp-tronic.se, info@emp-tronic.se

Vad vill ni debattera?

För några nummer sedan introducerade Officerstidningen vinjetten Militär debatt. Tanken är att ni läsare här ska kunna debattera och diskutera ämnen om den militära praktiken som ni anser bör lyftas och att dessa sidor kan bli en plattform för att föra handfasta och vardagsnära militära debatter och diskussioner

Under våren har det debatterats om Försvarsmaktens övningsverksamhet rörande logistiken verkligen förbereder för kriget eller om

fredstänket har gått för långt. Vi har även en pågående debatt om hur reglementen, övningar och taktiskt tänkande förhåller sig till

den mängd artilleri som Försvarsmakten har.

Detta är två armétunga debatter, har du något ämne som du vill debattera som rör flygvapnet eller marinen? Hör gärna av dig till oss.

– Vi ser och följer praktiska militära diskussioner och debatter, bland annat på Twitter. Och när vi är ute på förbandsbesök har vi märkt av att det finns ett behov av

att diskutera sådana här saker, men det finns inget bra forum. Förhoppningsvis kan det här bli en sådan plats, säger Daniel Skoglund, chefredaktör på Officerstidningen.

Vill du skriva ett debattinlägg? Mejla info@officersforbundet.se Om man vill kommentera det som skrivs kan man använda #OTdebatt på Twitter

Skydda all din mobila kommunikation.

Färist mobile är en mobiltelefon och en surfplatta som är skyddade mot angrepp och avlyssning. Du kan prata och messa krypterat, surfa säkert och använda vitlistade androidappar. Du har säker åtkomst till interna system och information, du kan lagra data krypterat och fjärradera.

Baserad på svensk säkerhetsteknologi, godkänd på nivån Restricted.

POSTTIDNING B

Avs: Officersförbundet,
Box 5338, 102 47 STOCKHOLM

LAW ENFORCEMENT & MILITARY

SAFE4U

SECURITY OF SWEDEN

DISTINGUISHED BY INNOVATION